

4t PROPOSTES D'ACTIVITATS SETMANA 1 DE JUNY

LES LLAMES

Aquesta setmana ens anem d'excursió i pujarem al Machu Picchu! Allà gaudirem del paisatge i podrem observar de prop les llames!

MEDI / MATES / CATALÀ

El **Machu Picchu** es troba al Perú (si observeu el mapa mundial, el podeu localitzar de color verd), més concretament a la regió de Cusco.

Es tracta d'una ciutadella construïda pels inques al segle XV. Es troba ubicada a 130 quilòmetres al nord-est de Cusco, a la cresta de la serra Machu Picchu, a 2.200 metres d'altitud sobre el nivell del mar. L'any 1983 va ser

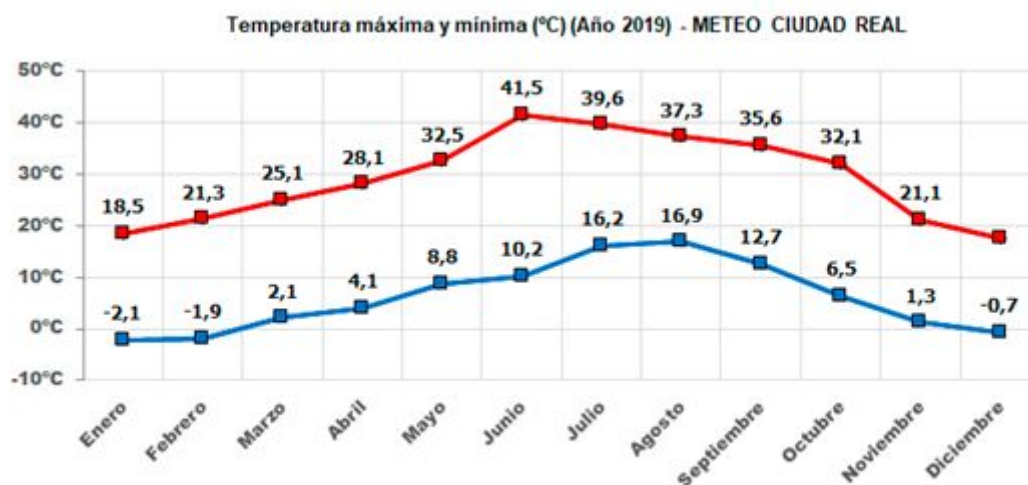

considerada Patrimoni de la Humanitat per la UNESCO i és un dels atractius turístics més visitats del Perú.

Per fer la pujada al Machu Picchu hem de tenir en compte el clima. A continuació teniu una taula amb la temperatura màxima i mínima de tot l'any a Cusco.

MESOS	TEMPERATURA MÀXIMA	TEMPERATURA MÍNIMA
GENER	18,5°C	6°C
FEBRER	18°C	6°C
MARÇ	18,5°C	6°C
ABRIL	19° C	4°C
MAIG	19°C	2°C
JUNY	18,5°C	0°C
JULIOL	18°C	0°C
AGOST	19°C	1°C
SETEMBRE	19°C	3°C
OCTUBRE	20°C	5°C
NOVEMBRE	20°C	5°C
DESEMBRE	18°C	6°C

- Fes una gràfica lineal amb les temperatures màximes i mínimes. La temperatura màxima la farem de color vermell i la mínima de color blau. Aquí teniu un exemple per fer memòria.

- Un cop feta la gràfica tria en quina època de l'any vols anar al Machu Picchu.

Per arribar al Machu Picchu hi ha una ruta molt famosa que es diu “**camino inca**”. Com podeu observar al mapa es pot fer amb transport o caminant. Nosaltres com que som molt aventurers/es el farem caminant.

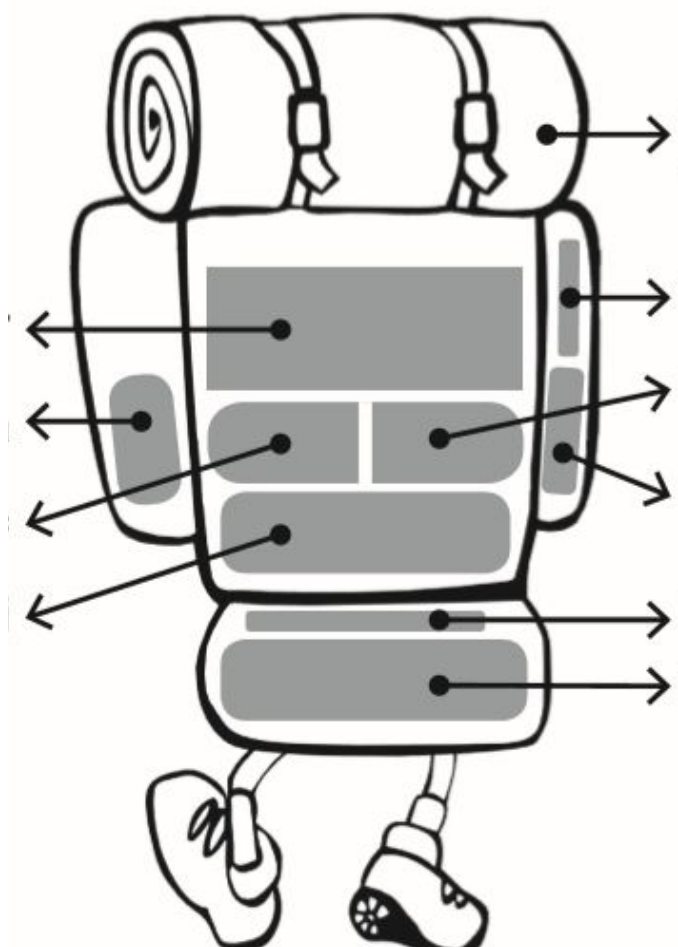
Ara ens hem d'organitzar!

1r. ORGANITZA LA TEVA RUTA: Escribe un diari explicant la ruta que faràs tenint en compte que surts de la ciutat de Cusco i que has d'arribar a Machu Picchu. Pensa que caminaràs per muntanya, fixa't en les distàncies i el temps que es triga per anar d'un punt a un altre. Tingues en compte que la ruta no es pot fer en un dia sencer i que hauràs de descansar en els diferents campaments.

2. PREPARA LA MOTXILLA! El més important és anar preparat/da i per això hem de saber què portar. Què portaries tu?

- Pensa en tot allò que necessites per fer la travessa i fes una llista.
- A continuació llegeix bé les recomanacions de com omplir la motxilla i assenyalala, en el dibuix, on anirà tot el que has afegit a la llista.

1. S'aconsella començar pel material més pesat posant-lo a baix de tot i seguir un ordre repartint el pes entre costat i costat.
2. Recorda guardar els objectes petits i que han d'estar a mà a les butxaques laterals o superiors.

CASTELLÀ

- Lee primero este texto corto, con atención, sobre las llamas y después contesta a las preguntas.

La Llama

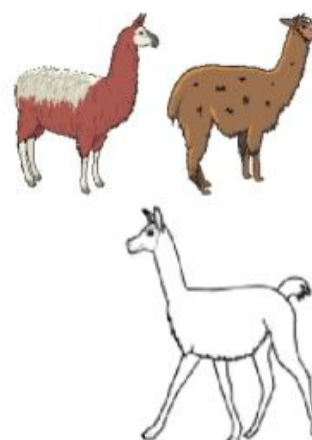
Soy la llama del Ande, orgullosa de ser serrana. Subo la cuesta despacio, levanto mi cabeza.

Los Incas y el Rey Sol me admiraban y querían porque yo, junto con ellos, los caminos recorría.

Fue pasando mucho tiempo y me tuve que esconder porque la gente malvada me quería comer.

La vicuña y la alpaca son famosas por su lana que es muy fina y codiciada.

Felizmente que ahora hay gente que nos cuida y nos protege porque nosotras las llamas, vicuñas y alpacas, somos del mismo Perú.

Responde:

1. ¿En qué región vive la llama, la vicuña y la alpaca?

2. ¿Quiénes son famosas por su lana?

3. ¿De qué país son estos animales?

➤ Observa y lee con mucha atención.

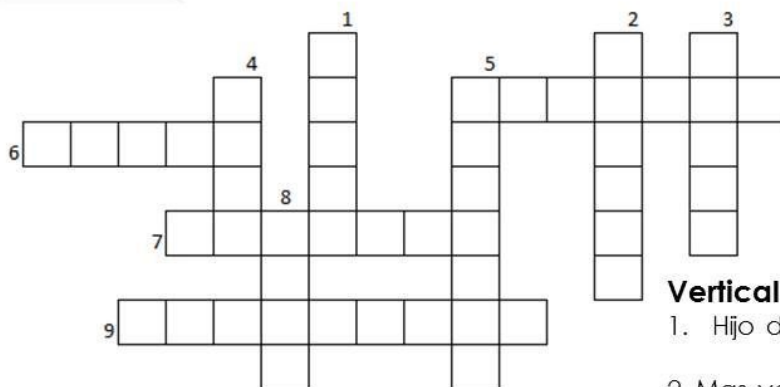
El canario de Andrés	El canario de José	El canario de Sofía
Tiene plumas rojas.	Tiene plumas celestes.	Tiene plumas verdes.
Tiene pico anaranjado.	Tiene pico anaranjado.	Tiene pico anaranjado.
Es grande.	Es pequeño.	Es pequeño.

Ahora escribe **tres frases** de los canarios de Andrés, de José y de Sofía.

- Ahora haz el crucigrama, sin prisa, que tenemos tiempo suficiente.

Crucigrama

Descubrir de que animal habla el refrán y ubicarlo en el crucigrama.

Horizontal

5. _____ que se duerme se lo lleva la corriente.

6. _____ que ladra no muerde.

7. A la _____ todo le cabe y nada le llena.

9. No enfadar al _____ antes de cruzar el río.

Vertical

1. Hijo de _____ pintito.

2. Mas vale un _____ en mano que ciento volando.

3. En boca cerrada no entran _____.

4. Aunque la _____ se vista de seda, _____ se queda.

5. Al ojo del amo engorda el _____.

8. El _____ no es como lo pintan.

Imágenes tomadas desde [freepik](#)

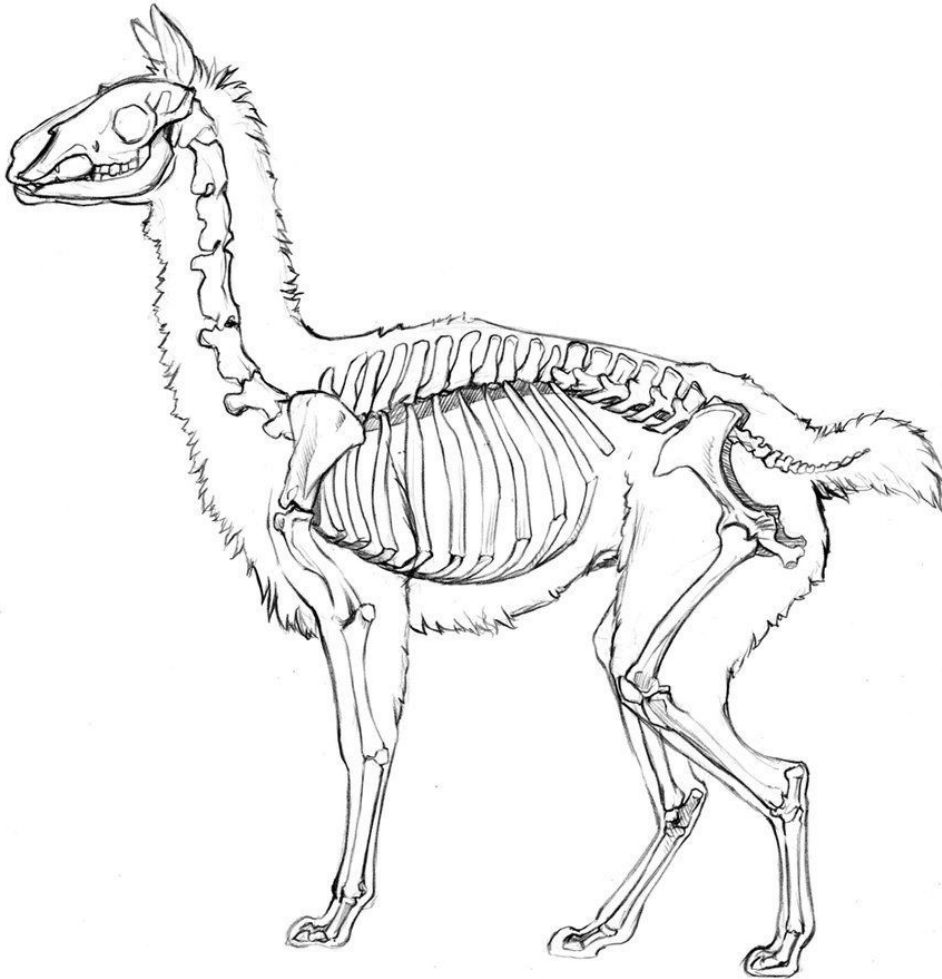
PLÀSTICA

- Fixa't en com és l'esquelet d'una llama i construeix-lo seguint l'exemple (d'un Tyrannosaurus).

MATERIALS:

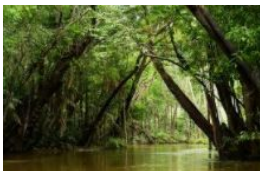
- 1 tros de cartró o cartolina,
- Diferents tipus de pasta o altres materials que tinguis per casa.
- Cola

ANGLÈS

- **5 Awesome Native Animals You Must See in Peru.** Llegirem sobre alguns animals que ens podem trobar al Perú i contestarem a les preguntes sobre el text.
Read about some animals you can find in Peru and answer the questions.

Peru is one of the most biodiverse countries in the world. With the Amazon rainforest

and Andes

so close, animal lovers can

take tours through the jungle and mountains to see these animals in their natural habitats. Look at all these special animals:

- **Andean condor.** It's the world's largest flying bird. It lives in the Andes and is in danger of extinction.

- **Anaconda.** It is the largest snake in the world. Anacondas live in trees in the Peruvian rainforest.

- **Cock-of-the-rock.** It is the Peruvian national bird.

- **Llamas.** They are also native to Chile, Bolivia and Argentina. They were used as food and as a pack animal by the Incas.

- **Jaguar.** The jaguar is the largest cat in the Americas.

- What is the national bird of Peru?
- What is the name of the largest snake in the world?
- What is the name of the largest cat in the Americas?
- Which animal is in danger of extinction?
- What were the llamas used for?

MÚSICA

Com ja sabeu, les llames les trobem a les muntanyes del Perú, als Andes. Al llarg dels Andes peruans, en cada poble hi ha una gran varietat de cançons i balls. La gent d'allà té una paraula '**taki**' per

referir-se tant al cant com al ball. Per als Andins van tan lligades les dues coses que no entenen el cant sense el ball i tampoc el ball sense cantar.

Amb l'arribada dels colonitzadors espanyols, que també tenien la seva música, i els nadius del Perú la seva, la música es va anar mesclant. I actualment la música és tota **mestissa**, que és el nom que es fa servir quan dues cultures musicals estan barrejades.

Els instruments

Entre els instruments musicals peruans trobem **instruments de corda** com el **charango** o la **bandúrria cusqueña** o l'**arpa andina**.

Instruments de vent com la **quena** (flauta), la **zampoña** (flauta de pan) o els curiosos **clarín cajamarquino** fets amb una canya que pot arribar a tenir 4 metres de longitud! o el **pututu** instrument fet amb un cargol de mar.

I els instruments de percussió com la **caja**, **cajita rítmica**, **cajón**, **checo**, **cucharas** o **güiro**.

Et proposo un **experiment musical**: Fer sonar una **ampolla de vidre** com si fos una **zampoña**. Per això necessitaràs **una o més ampolles de vidre**.

Prova de bufar l'ampolla com si fos una zampoña com fa el nen del dibuix, acostant la boca al forat i tirant l'aire cap avall.

-Ho aconsegueixes? Fa un so bonic, semblant a les flautes de pam dels peruans!

Si tens més ampolles pots experimentar omplint-les amb més o menys aigua. De seguida t'adonaràs que a **+ aigua** posis el so serà **+ agut** i com **- aigua** posis, el so serà **+ greu**.

Si tens colorants o pintures pots posar-ne una mica a l'aigua perquè tinguin un color més bonic, i si no te'n surts bufant, sempre pots aconseguir el so picant les ampolles amb algun pal de fusta o cullera.

Si vols compartir l'activitat de l'experiment que has realitzat, pots fer-li una foto i la compartirem a la web de l'escola.

EDUCACIÓ FÍSICA

Aquesta setmana l'activitat d'educació física anirà relacionada amb l'alimentació, sabeu com és l'alimentació de les llames?

“L'alimentació és herbívora i es compon majoritàriament de líquens, arbustos i gairebé qualsevol mena de vegetació que es trobi a les muntanyes. L'aigua és obtinguda gairebé sempre dels vegetals que consumeix. Quan la beu, és capaç d'empassar-se de 2 a 3 litres en una asseguda. La digestió consta d'un procés més llarg que en els mamífers, pel fet que es tracta d'un remugant. Per tant, ha de regurgitar el seu menjar i passar-la pels seus 3 estómacs”.

A continuació us posaré unes preguntes sobre la vostra alimentació. Recordeu que per a nosaltres una alimentació saludable no se sembla res a la de les llames. A veure!

1. Indica quins àpats fas cada dia:

- a. Esmorzar b. Esmorzar mig matí c. Dinar d. Berenar e. Sopar

2. Si esmorzes de bon matí què menges?

3. Si esmorzes a mig matí què menges?
4. El dinar normalment està compost per:
 - a. Un plat únic
 - b. Dos plats
 - c. I postres
5. Què t'agrada berenar?
6. El sopar se sembla al dinar?
7. Apunta en un full un àpat que hages fet avui.
 - Què vol dir alimentació saludable?

**Piràmide de l'alimentació saludable
i de l'activitat de lleure**

Contesta les preguntes després d'observar la piràmide:

1. Què hem de fer diverses vegades a la setmana?

- a. Esport b. Menjar xocolata c. Jugar a videojocs

2. Què hem de menjar ocasionalment?

- a. Llet b. Dolços c. Fruita

3. Què hem de fer i menjar cada dia?

- a. De tot b. Fer esport i menjar embotits c. Menjar verdura i jugar

4. Què hem de fer molt de tant en tant?

- a. Fer esport b. Menjar ous c. Jugar a videojocs

AULA D'ACOLLIDA

Amb tot el que ja saps de les llames, contesta aquestes preguntes.

- **Exercici 1:** Com es diuen aquests cinc animals de la imatge?

Fes una frase amb cadascun d'ells explicant alguna cosa d'aquest animal.

Quin és el que més t'agrada i per què?

- Inventat un còmic amb un mínim de 10 línies amb aquests cinc animals de la imatge, però la llama ha de ser la protagonista d'aquest còmic.

- **Exercici 2:** Entra a l'enllaç i mira aquest vídeo.

Cap animal que surt és una llama, però és molt interessant la reflexió que podem fer. <https://www.youtube.com/watch?v=sWpFOAq1Jq0&t=17s>

- Explica què passa en aquest vídeo i què has entès.
- Quins animals surten?
- Quina opinió personal tens del que passa.
- Quina conclusió final podem treure i que serveixi d'exemple a la teva vida.

LA FOTO DE L'EXPERIMENT MUSICAL PER PENJAR A EL WEB DE L'ESCOLA, CAL QUE L'ENVIEU AL CORREU DE L'ESPECIALISTA DE MÚSICA lgarci96@xtec.cat A L'ASSUMpte DEL CORREU POSEU: 4t: EXPERIMENT MUSICAL.

TOTES LES FEINES QUE FEU GUARDEU-LES I EL PRIMER DIA D'ESCOLA LES PORTEU, JA QUE A LA CLASSE HABILITAREM UN ESPAI PER EXPOSAR-LES!

A BANDA D'AQUESTES PROPOSTES RECORDEU QUE CAL LLEGIR CADA DIA.

EN UN MOMENT EN EL QUÈ NO PODEM SORTIR DE CASA, LLEGIR US PERMETRÀ SER LLIURES, APRENDRE, VIATJAR A D'ALTRES LLOCS, ALTRES TEMPS I VIURE MIL AVENTURES... SENSE MOURE'S DE CASA!!!!

US DESITGEM QUE TINGUEU UNA BONA SETMANA!!